AFP

تل آویو که آرزوی آرامش ناشی از کمپ دیوید را داشت، با خاکسپاری نظامیان خود بعد از عملیات محمد صلاح، این آرزو را نیز به خاک سپرد

نگاهی به چالش‌های روابط قاهره و تل آویو در گفت‌وگوی اختصاصی «ایران» با محمد عبدالرحمن عریف، دیپلمات مصری

عملیات جسورانه محمد صلاح؛ مهر پایان بر کمپ دیوید

گفت و گو

فاطمه سیاحی
خبرنگار

در پی عملیات شهید «محمد صلاح»، نیروی امنیتی مصر در نقطه مرزی با سرزمین‌های اشغالی و به هلاکت رسیدن سه نظامی صهیونیست، لرزه جدید و شدیدی بر پیکر روابط تل‌آویو- قاهره افتاد. بیش از یک هفته پس از این رویداد، رسانه‌های عبری هنوز هم نمی‌توانند تحلیل ابعاد مختلف آن را فراموش کنند و هر بار پرونده پیچیده‌تری را باز می‌کنند.

برای فهم و جست‌وجوی پاسخ بسیاری از سؤالات مطرح‌شده درباره این رویداد نظامی- امنیتی و تبعات سیاسی دیگرش، با پروفسور «محمد عبدالرحمن عریف»، دیپلمات، اندیشمند و استاد دانشگاه مصری به گفت‌وگو نشستیم تا زوایایی از این موضوع را بررسی کنیم. در ادامه مشروح این گفت‌وگو را می‌خوانید؛

عملیات اخیر سرباز مصری در مرز با سرزمین‌های اشغالی و به هلاکت رسیدن سه نظامی صهیونیست باعث شد تا روابط تل‌آویو و قاهره با چالش مواجه شود. به نظر شما این چالش در روابط تا کجا پیش خواهد رفت؟

روابط مصر و اسرائیل در وضعیت جنگی بین دو کشور از زمان جنگ ۱۹۴۸ آغاز شد؛ بعد از آن هم در پی شکست مصر در جنگ ۱۹۶۷ که طی آن شبه جزیره سینا را از دست داد، ادامه یافت تا جنگ ۱۹۷۳ و پس از آن نیز جنگ به طور رسمی با امضای معاهده صلح قاهره و تل آویو پس از قرارداد کمپ دیوید در زمان محمد انور سادات پایان یافت. به خاطر اولین سفر سادات به تل آویو، مصر سال‌ها با تحریم تقریباً همه جانبه کشورهای عربی روبه‌رو بود، زیرا این اولین به رسمیت شناختن واقعی دولت اسرائیل توسط یک کشور عربی و عادی‌سازی روابط با آن تلقی می‌شد. مصر تا سال ۱۹۹۴ تنها کشور عربی بود که با اسرائیل پیمان امضا کرد. توافقنامه صلح پس از برقراری روابط دیپلماتیک رسمی بین دو کشور صورت گرفت و مصر یک سفارت در تل آویو و یک کنسولگری در ایلات دایر کرد و اسرائیل هم یک کنسولگری در اسکندریه و یک سفارت در قاهره را که ساختمانش در دوکی بود در ۲۶ فوریه ۱۹۸۰ افتتاح کرد. بعداً پس از مخالفت مردمی با حضور اسرائیل در مصر و به راه افتادن تظاهرات و اعتراضات فراوان در تمام شهرهای کشور ما، تظاهرکنندگان شعار «بستن سفارت و اخراج سفیر» را سر دادند، شعاری که بسرعت محبوبیت پیدا کرد. پس از انقلاب ۲۵ ژانویه ۲۰۱۱ در مصر، اسرائیل در اوت همان سال، سربازان مصری را در مرز مصر کشت که خشم مصری‌ها را به دنبال داشت و اندکی بعد از آن در ۹ سپتامبر تظاهرکنندگان به ساختمان سفارت اسرائیل حمله و دیپلمات‌ها را مجبور به ترک آن کردند. چهار سال بعد، در سپتامبر ۲۰۱۵، دیپلمات‌های اسرائیلی پس از اینکه قاهره سفیر خود را در تل آویو منصوب کرد، به سفارت این رژیم در قاهره بازگشتند. با این حال روابط دو طرف همچنان سرد است و تنش بین این دو پابرجاست. بعد از حادثه اخیر نیز رئیس جمهور مصر از بنیامین نتانیاهو تماسی تلفنی دریافت کرد که به ظاهر برای رسیدگی به حادثه تیراندازی در مرز مصر و اسرائیل در روز شنبه ۳ ژوئن ۲۰۲۳ بود که منجر به کشته شدن نیروی امنیتی مرزی مصر شد. این تماس، در اصل برای تأکید بر اهمیت هماهنگی کامل در جهت افشای تمامی شرایط حادثه و قصد دو طرف برای ادامه کار و هماهنگی در چهارچوب روابط دوجانبه و تلاش برای دستیابی به سازش عادلانه و حفظ ثبات در منطقه بود.

آیا این اولین باری بود که چنین اتفاقی در روابط دو طرف رخ می‌داد؟

خیر. در واقع این حمله، تکرار تاریخی بود که دو سرباز مشهور مصری، «سلیمان خاطر» و «ایمن حسن» رقم زده بودند. سلیمان خاطر در ۵ اکتبر ۱۹۸۵، پنج اسرائیلی را کشت و هفت نفر دیگر را مجروح کرد؛ آنها می‌خواستند پاسگاه مرزبانی او را دور بزنند، بعد از ممانعتش از این اقدام، او تسلیم مقامات مصری شد. یک سال و سه ماه بعد، رسانه‌ها خبر «خودکشی» خاطر را در بیمارستان زندان نظامی در میان تردیدهای گسترده درباره سرنوشت او منتشر کردند. در واقع، شباهت‌هایی بین کار «محمد صلاح» و «سلیمان خاطر» وجود دارد که طی این هفته در رسانه‌های اجتماعی ظاهر و باعث شد تا نام شهید صلاح به عربی در توئیتر ترند شود.

سرباز مصری دیگر، ایمن حسن در ۵ نوامبر ۱۹۹۰ عملیات قابل توجه دیگری موسوم به عملیات «رأس النقب» را در منطقه مرزی مصر و اسرائیل انجام داد. حسن ۲۱ اسرائیلی را هدف قرار داده و به هلاکت رساند و حدود ۲۰ اسرائیلی دیگر از جمله یک مقام ارشد مسئول تأمین امنیت راکتور هسته‌ای دیمونا و افسران ارشد اسرائیلی در فرودگاه نظامی النقب را زخمی کرد. این عملیات، توسط شهید ایمن حسن طراحی و اجرا شد؛ برنامه اولیه او این بود که انتقام هتک حرمت پرچم کشورمان توسط یک سرباز صهیونیست را بگیرد، اما وقتی از کشتار مسجد الاقصی در ماه قبل مطلع شد، عصبانیت او شدت گرفت و او را بر آن داشت تا نقشه خود را اصلاح کند و بر افزایش حجم حمله و تلفات صهیونیست‌ها بیفزاید. حسن به مدت ۹ روز تحرکات خودروها در طول مرز را به دقت مطالعه و نقاط ضعف امنیتی را شناسایی و جغرافیای منطقه را به دقت تحلیل کرد. وی پنج هدف اصلی را شناسایی کرد که مهم‌ترین آنها اتوبوس‌های مسافربری حامل افسران فرودگاه نظامی رأس النقب بود. او برای یک ماه و نیم بعدی، بشدت تمرین کرد و ۱۵ کیلومتر در روز دوید؛ این مسافت هم معادل فاصله بین پایگاه او و هدف احتمالی‌اش در سرزمین‌های اشغالی بود. حسن در آستانه عملیات ۴۵۰ گلوله مهمات از زرادخانه یگان نظامی خود برداشت و روز عملیات، حدود ساعت پنج صبح از مرز اسرائیل عبور کرد و در منطقه‌ای که در ۱۳ کیلومتری شمال ایلات و در جاده آسفالته‌ای که آن را به شهر رفح متصل می‌کرد، عملیات انجام داد. او پس از انجام عملیات به سرعت به خاک مصر عقب‌نشینی کرده و سپس خود را به فرماندهی ناحیه نظامی تسلیم کرد.

> اگرچه روابط رسمی مصر و اسرائیل شاهد دیدارهای سطح بالا بین رهبران آنهاست، اما این روابط نشان دهنده بهبود احساسات عمومی نیست. نتایج نظرسنجی‌های عربی برای سال ۲۰۲۲ به وضوح نشان می‌دهد، بیش از نیمی از شرکت کنندگان عرب، اسرائیل و ایالات متحده را بزرگ‌ترین تهدید برای امنیت جهان عرب می‌دانند. علاوه بر این، بیش از ۷۵ درصد معتقدند که مسأله فلسطین نه تنها مسأله مردم مبارز اراضی اشغالی بلکه دغدغه اصلی همه ملل عربی است

رسانه‌های عبری در تحلیل‌های خود، عملیات محمد صلاح را یک شکست امنیتی و نظامی توصیف کردند. به نظر شما ارتش رژیم اشغالگر در وضعیت ضعیفی قرار دارد؟

بله. عملیات جسورانه محمد صلاح که شامل نفوذ به اسرائیل و از بین بردن سه سرباز آن بود، بحثی را در مورد آسیب پذیری مرزهای جنوبی اسرائیل به راه انداخت. انگیزه‌های پشت این حمله و پیامدهای گسترده آن بر روابط قاهره و تل‌آویو، محور مهم دیگری است که دوباره باید مورد بازبینی قرار گیرد. محمد صلاح، سرباز جوان مصری، محل خدمت خود را در مرز مصر با سرزمین‌های اشغالی در صحرای سینا ترک و با یک تفنگ تهاجمی کلاشنیکف قدیمی، از طریق یک راهرو اضطراری موجود بین دو طرف از مرز عبور کرد. او بعد از عبور از مرز ابتدا یک خودروی زرهی حامل دو نظامی اسرائیلی را می‌بیند و با شجاعت تمام در مقابل‌شان ایستاده و به سوی آنها تیراندازی می‌کند. اما قبل از اینکه بتواند وارد عمق پنج کیلومتری داخل فلسطین اشغالی شود، به او شلیک می‌کنند. اما صلاح همانند دو قهرمان پیشین خود نه تسلیم شده و نه از پای درآمده، بلکه سومین نظامی صهیونیست را هم قبل از تمام شدن مهمات در دستش، به هلاکت می‌رساند. ساعتی بعد از عملیات، تصاویر پیکر او در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد؛ آن زمان، ملت مصر برای استقبال از یک قهرمان بی‌نظیر مهیا می‌شد و کسی که عملیاتش مورد تأیید ملی بود، پیکرش به وطن بازگردانده می شد.

این عملیات چالش بزرگی را در ارتش و سرویس‌های امنیتی اسرائیل آشکار کرد و یکی از بزرگترین نشانه‌های آن مدت زمانی بود که پلیس مصری مرکز دیدبانی را در پایگاه مرزی العوجا یا نیتزانا از کار انداخت و اسرائیلی‌ها پس از دو ساعت متوجه این موضوع شدند!

این با در نظر گرفتن این فرض است که «تمام نقاط کنترل مرزی به یک شبکه اطلاعاتی متصل هستند که به صورت شبانه‌روزی، صوتی، بصری و الکترونیکی فعالیت می‌کنند.» نقص‌های امنیتی و ارتباطی شدیدی بین ساعت ۶ تا ۷ صبح ایجاد شده و صدای تیراندازی در منطقه شنیده شده که احتمالاً این حادثه در همان ساعت اتفاق افتاده باشد. نظامیان اسرائیلی در کنار هم بودند که کشته شدند؛ نه در فاصله ده‌ها متری از یکدیگر و بعد از ساعت ۹ صبح بود که نظامیان صهیونیست به جسدشان رسیدند.

سیاست دولت قاهره هم در برخورد با این رویداد قابل توجه بود؛ منابع مصری موافقند که ارتباط دادن این عملیات با تلاش نافرجام قاچاق از سوی نیروهای اسرائیلی چیزی جز فریب نیست. علاوه بر این، قاهره هویت صلاح را پنهان کرد و پوشش رسانه‌ای و دسترسی عمومی به مراسم تشییع او را محدود نگه داشت؛ آن هم از ترس اینکه او به نمادی برای همرزمان و مردم کشورش تبدیل شود. این تلاش زمانی شکست خورد که اسرائیل هویت او را با این عنوان فاش کرد که «صلاح یک شبه، به یک عرب مشهور تبدیل شد.»

یکی از موارد مهمی که اسرائیلی‌ها درخصوص این حادثه به آن پرداختند، تحویل جسد شهید مصری به قاهره بود. آنها این مورد را تلاش تل‌آویو برای کسب رضایت مصر توصیف کردند. تحلیل شما از دلایل چنین رفتاری چیست؟

این عملیات شجاعانه صلاح در گذرگاه مرزی العوجا، اسرائیل را کاملاً غافلگیر کرد و توهم رژیم صهیونیستی را مبنی بر وجود هماهنگی امنیتی شفاف بین دو طرف پس از چندین دهه معاهده با قاهره در هم شکست. گزارش‌های متناقض از این حادثه از هر دو طرف به سردرگمی پیرامون این عملیات می‌افزاید. رهبران سیاسی و نظامی اسرائیل به سرعت اقدامات صلاح را «تروریستی»، «نفوذ خرابکارانه» و «عملیات امنیتی فوق‌العاده» توصیف کردند. صرف نظر از مفاهیم، یک چیز غیرقابل انکار بود؛ این عملیات برای اسرائیل بسیار دردناک بود. با این حال، گزارش رسمی وقایع فلسطین مبهم باقی ماند، زیرا صلاح در ابتدا عضو ارتش مصر اعلام شد و بعداً گفته شد، پلیس مرزی بوده است. بله قاهره گزارش نیمه عذرخواهی خود را ارائه کرد و این حادثه را یک رویداد «غیرعمدی» توصیف کرد که در آن «تصادف» نقش مهمی داشت و حتی به خانواده نظامیان کشته شده اسرائیلی «صمیمانه» تسلیت گفت اما این همه ماجرا نبود. علاوه بر این‌ها، رسانه‌های اسرائیلی بودند که برای اولین بار نام صلاح را فاش کردند. «یوسی یهوشوا»، تحلیلگر امور نظامی، روز بعد از حادثه، در روزنامه عبری «یدیعوت آحارونوت» نوشت: «دفاع اسرائیل فرو ریخته است». وی در مقاله خود نوشته بود: «از آنجایی که ارتش اسرائیل از نظر نیروی انسانی، شرایط دید در روز و نیروهای کمکی برتری واقعی دارد، این حادثه باید بدون تلفات اسرائیلی خاتمه می‌یافت.» با این حال، برخی گزارش‌ها در رسانه‌های عبری حاکی از آن است که صلاح ۲۲ساله به دلیل شناخت خوب منطقه، یک حمله از پیش طراحی شده را به طور دقیق انجام داد.

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی صحبت درباره این حادثه امنیتی را در اسرائیل ممنوع اعلام کرد. به نظر شما چه دلایلی برای این سانسور وجود دارد؟

این با آنچه منابع مصری تأیید می‌کنند آغاز می‌شود که قاهره با پیش‌بینی صدور بیانیه و اشاره به برنامه‌ریزی نبودن این حادثه سعی در فرونشاندن خشم اسرائیل داشت. با این حال، طرف اسرائیلی آگاه است که حتی تحت هماهنگی شدید امنیتی با مصر، چنین عملیاتی می‌تواند ادامه یابد. همان‌طور که سرلشکر «عاموس یادلین»، رئیس سابق بخش اطلاعات نظامی خاطرنشان کرده است: «مردم مصر برای صلح با اسرائیل تربیت نشده‌اند و هر از گاهی از این طرف حمله‌ای علیه تل آویو انجام می‌شود.» نظرسنجی عرب ایندکس ۲۰۲۲ ادعای یادلین را تأیید کرد و نشان داد که بیش از ۸۴ درصد از پاسخ دهندگان، از جمله شهروندان مصری، از به رسمیت شناختن دولت اسرائیل امتناع می‌کنند. اگرچه روابط رسمی مصر و اسرائیل شاهد دیدارهای سطح بالا بین رهبران آنهاست، اما این روابط نشان دهنده بهبود احساسات عمومی نیست. نتایج نظرسنجی‌های عربی برای سال ۲۰۲۲ به وضوح نشان می‌دهد، بیش از نیمی از شرکت کنندگان عرب، اسرائیل و ایالات متحده را بزرگ‌ترین تهدید برای امنیت جهان عرب می‌دانند. علاوه بر این، بیش از ۷۵ درصد معتقدند که مسأله فلسطین نه تنها مسأله مردم مبارز اراضی اشغالی بلکه دغدغه اصلی همه ملل عربی است.

روزنامه «هاآرتص» در گزارشی نوشته بود که عادی‌سازی روابط مصر با اسرائیل، توهم است و ملت مصر هیچ علاقه‌ای به ارتباط با اسرائیلی‌ها ندارند. دیدگاه شما در این خصوص چیست؟

این آغاز عقب‌نشینی مصر از کمپ دیوید است. صداهای اسرائیلی و طرفدار صهیونیسم نگرانی از حضور رو به رشد ارتش مصر در شبه جزیره سینا را فریاد می‌زنند که این برخلاف قراردادهای الحاق نظامی توافقنامه کمپ دیوید در ژوئن ۲۰۲۲ است. «دیوید شنکر»، یکی از مقامات سابق وزارت خارجه ایالات متحده وابسته به اندیشکده لابی اسرائیل، مؤسسه واشنگتن، هشدار داده است، هر گونه تغییر آتی در روابط با مصر می‌تواند مستقیماً امنیت اسرائیل را تهدید کند؛ بویژه در شبه جزیره سینا، که به طور پیوسته در حال تجدید تسلیحات است. علاوه بر این تهدید فزاینده داعش در منطقه افزایش نیروهای نظامی مصر در مرزها را به دنبال داشته و باعث شده تا این کشور از محدودیت‌های تعیین شده توسط مفاد امنیتی توافقنامه صلح اسرائیل و مصر در سال ۱۹۷۹ فراتر رود. اگرچه این توافق در سال ۲۰۲۱ اصلاح شد تا امکان افزایش نیروهای امنیتی مرزی مصر فراهم شود، اما شنکر می‌گوید که وضعیت فعلی، مفاد اصلی توافقنامه صلح کمپ دیوید را نقض می‌کند. چرا که آزادی تردد ارتش مصر در سینا، مگر در مناطق باریک با سلاح‌های سبک و تأیید قبلی اسرائیل ممنوع شده بود. وی همچنین از ناتوانی اسرائیل و امریکا در تغییر حضور نظامی مصر در صورت تغییرات سیاسی در داخل کشور ابراز نگرانی کرد. علی‌رغم صلح سرد قاهره با تل آویو، واضح است که تداوم اشغالگری و حملات اسرائیل به مردم فلسطین و اماکن مقدس اسلامی، بسیاری از عرب‌زبانان را بر آن داشته تا حمایت خود را از مقاومت فلسطین و اقدامات تلافی جویانه علیه تجاوزات اسرائیل افزایش دهند. احساسات مشابهی را می‌توان در میان سایر کشورهای غرب آسیا و شمال آفریقا یافت که روابط خود را با اسرائیل عادی کرده‌اند، توافقنامه‌های صلح امضا کرده‌اند یا شایعه شده است که در روند عادی‌سازی هستند؛ اما واقعیت‌های ملی حکایت‌های دیگری دارد.

برش

علی‌رغم صلح سرد قاهره با تل آویو، واضح است که تداوم اشغالگری و حملات اسرائیل به مردم فلسطین و اماکن مقدس اسلامی، بسیاری از عرب‌زبانان را برآن داشته تا حمایت خود را از مقاومت فلسطین و اقدامات تلافی جویانه علیه تجاوزات اسرائیل افزایش دهند. احساسات مشابهی را می‌توان در میان سایر کشورهای غرب آسیا و شمال آفریقا یافت که روابط خود را با اسرائیل عادی کرده‌اند، توافقنامه‌های صلح امضا کرده‌اند یا شایعه شده است که در روند عادی‌سازی هستند؛ اما واقعیت‌های ملی حکایت‌های دیگری دارد.

اخبار

مجروح شدن ۲۲ نظامی امریکا در سوریه

گروه جهان/ ارتش امریکا اعلام کرد در جریان وقوع سانحه‌ای برای بالگرد نظامی این کشور در شمال شرق سوریه و فرود اضطراری آن، دست کم ۲۲ سرباز مجروح شدند اما هیچ نشانه‌ای از وقوع حمله در این حادثه نبوده است.

به گزارش شبکه خبری الجزیره، ارتش امریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد نیروهای نظامی تحت درمان قرار گرفته و ۱۰ نفر از آنها که اوضاع وخیمی داشتند برای درمان‌های تکمیلی به مرکز درمانی در بیرون مقر فرماندهی سنتکام منتقل شدند.

به رغم آنکه گزارش‌های اولیه از این حادثه هر گونه حمله‌ای را رد کرده است، تحقیقات ارتش برای مشخص شدن علت این سانحه آغاز شده است. نیروهای امریکایی از سال ۲۰۱۵ با مأموریت مبارزه با تروریست و داعش در سوریه حاضر شده‌اند و دست کم ۳۰۰ نظامی امریکا در پایگاه‌های این کشور حضور دارند.

به نوشته ایرنا، خبرگزاری دولتی سوریه پیش از این بیانیه در گزارشی اعلام کرد یک غیرنظامی بر اثر اصابت گلوله نیروهای اشغالگر امریکایی در یک عملیات هوایی در حومه الحسکه در مناطق شمال شرق سوریه شهید و تعدادی دیگر زخمی شدند.

این در حالی است که با شکست گروه تروریستی داعش به عنوان بازوی نظامی امریکا در سوریه، ارتش ایالات متحده مستقیماً جایگزین این گروهک شده‌اند و از همان زمان به جای داعش به استخراج و غارت نفت روسیه پرداخته‌اند.

آماده باش برای دادگاه ترامپ

دونالد ترامپ دیروز ساعاتی پیش از حضور در دادگاهی که برای رسیدگی به ۳۷ جرم او شکل گرفت، وارد میامی شد و ساعات انتظار را در باشگاه ملی گلف «دورال ترامپ» گذراند. این درحالی بود که شهر در آماده باش نظامی قرار داشت و نیروهای امنیتی برای مقابله با احتمال هر گونه خشونتی در نقاط مختلف شهر مستقر شده بودند. به گزارش سی‌ان‌ان، مانی مورالس، رئیس پلیس شهر میامی گفت: «نیروهای ما آماده مقابله با هر گونه تظاهرات و ازدحام مردم هستند. اما دلیلی برای ترس وجود ندارد. ما تجربه‌های زیادی برای مدیریت تجمعات بزرگ داریم.»

ارزیابی‌های متناقض درباره کلاهک‌های هسته‌ای اسرائیل

گرچه مؤسسه تحقیقات صلح بین‌المللی استکهلم در آخرین گزارش خود مدعی شده است که رژیم صهیونیستی نزدیک به ۹۰ کلاهک هسته‌ای در اختیار دارد و در طول دو سال اخیر نیز ثابت مانده است اما ارزیابی‌های پیشرفته‌تر نشان می‌دهد که شمار کلاهک‌های هسته‌ای صهیونیست‌ها را تا ۴۰۰ کلاهک برآورد کرده است.

ایهود باراک، نخست‌وزیر پیشین رژیم صهیونیستی نیز پس از سال‌ها مخفی کاری، به وجود سلاح‌های هسته‌ای در اختیار نتانیاهو اعتراف کرده بود.

دورنما

فویا دی سائوپائولو
برزیل

لولا دا سیلوا، رئیس جمهور برزیل در دیدار با اورسلا فان درلاین، رئیس کمیسیون اروپا، درخواست این اتحادیه برای توافق با بازار مشترک کشورهای امریکای جنوبی (مرکوسور) را مورد انتقاد قرار داد و بر اعتماد متقابل تأکید کرد و گفت: «هر گونه توافقی میان دو شریک استراتژیک زمانی به وجود می‌آید که دو طرف اعتماد متقابل داشته و بر پایه بی‌اعتمادی و تحریم با یکدیگر رفتار نکنند.»

گلوبال تایمز
چین

چین و کشورهای عربی به آرامی به سمت گسترش همکاری‌های اقتصادی و تجاری در حرکت هستند. بتازگی بیش از ۳۵۰۰ مقام چینی و عرب و نمایندگان تجاری با گردهمایی در ریاض در یک مجمع بزرگ تجاری شرکت کردند که خروجی آن توافقات متعددی به ارزش چندین هزار میلیارد دلار بود. نزدیکی چین و کشورهای عرب اما به مذاق امریکا خوش نیامده و درصدد انتقاد از آن برآمده است.

یو اس ای تودی
امریکا

نظرسنجی‌های اخیر یو اس ای تودی و دانشگاه سافولک نشان می‌دهد یک سوم واجدان شرایط رأی در امریکا، برای انتخاب جو بایدن به خاطر سن بالایش و دونالد ترامپ به دلیل پرونده های قضایی‌اش ابراز تردید کرده‌اند. در عین حال این افراد معتقدند تاریخ تولد بایدن دست خودش نبوده اما اقدامات ترامپ با تصمیم و رأی خود بوده و این باید در تصمیم گیری نهایی برای انتخاب نامزد منتخب لحاظ شود.

گلوب اند میل
کانادا

راسل براون، قاضی دادگاه عالی کانادا که با پرونده خشونت علیه چند زن در هتل آریزونا روبه رو شده بود، به جای پاسخگویی به این اتهام به عنوان یک قاضی، تصمیم به استعفا گرفت. این نخستین باری است که یک مقام قدرتمند در سیستم قضایی کانادا برای خلاصی از یک ادعای پردردسر، استعفا را انتخاب کرده است. او در بیانیه‌ای ادعای شاکی این پرونده را بی اساس خوانده است.